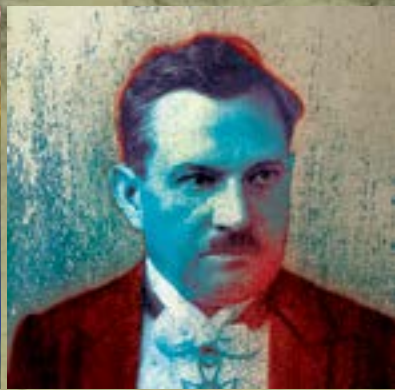
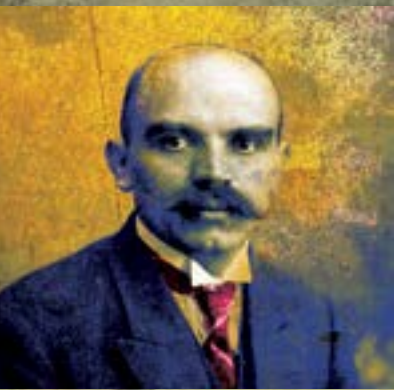
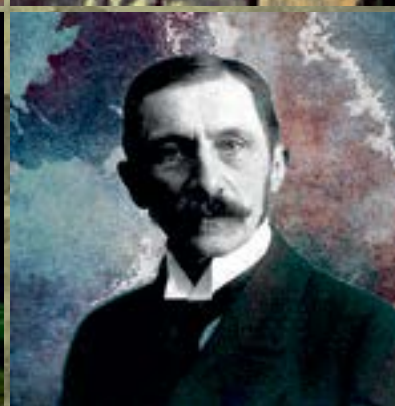

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Z MYŚLA | KALENDARZ O NIEPODLEGŁEJ | 2018

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

STYCZEŃ/2018

PN 01

WT 02

ŚR 03

CZ 04

PT 05

SO 06

ND 07

PN 08

WT 09

ŚR 10

CZ 11

PT 12

SO 13

ND 14

PN 15

WT 16

ŚR 17

CZ 18

PT 19

SO 20

ND 21

PN 22

WT 23

ŚR 24

CZ 25

PT 26

SO 27

ND 28

PN 29

WT 30

ŚR 31

IGNACY NOWAK

★ 1887 Mądre k. Środy Wielkopolskiej – † 1966 Poznań

Lekarz, działacz narodowy, uczestnik powstania wielkopolskiego.

Szef Wydziału Kulturalno-Oświatowego Polskiego Komisariatu Plebiscytowego w Bytomiu.

Brat udział w II powstaniu śląskim.

Podczas III powstania śląskiego lekarz, szef sanitarny grupy „Środek”.

Fotografia ze zbiorów Muzeum w Chorzowie

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

1907/2018
LUTY

CZ 01
PT 02
SO 03
ND 04
PN 05
WT 06
ŚR 07
CZ 08
PT 09
SO 10
ND 11
PN 12
WT 13
ŚR 14
CZ 15
PT 16
SO 17
ND 18
PN 19
WT 20
ŚR 21
CZ 22
PT 23
SO 24
ND 25
PN 26
WT 27
ŚR 28

KONSTANTY WOLNY

★ 1877 Bujaków – † 1940 Lwów

Po I wojnie światowej współzałożyciel
Podkomisariatu Naczelnej Rady Ludowej w Bytomiu
i zastępca podkomisarza.

Kierownik Wydziału Prawnego Polskiego
Komisariatu Plebiscytowego.

Współpracownik Wojciecha Korfantego.

Współautor Statutu Organicznego
Województwa Śląskiego.

Pierwszy marszałek Sejmu Śląskiego.

Fotografia ze zbiorów Darii Czarneckiej

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

MARZEC/2018
CZ 01
PT 02
SO 03
ND 04
PN 05
WT 06
ŚR 07
CZ 08
PT 09
SO 10
ND 11
PN 12
WT 13
ŚR 14
CZ 15
PT 16
SO 17
ND 18
PN 19
WT 20
ŚR 21
CZ 22
PT 23
SO 24
ND 25
PN 26
WT 27
ŚR 28
CZ 29
PT 30
SO 31

JÓZEF RYMER

★ 1882 Zabełków k. Raciborza – † 1922 Katowice

Członek Komisariatu Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu, z ramienia której reprezentował Polskę w sprawach Górnego Śląska na konferencji pokojowej w Paryżu.

Współorganizator Podkomisariatu Naczelnej Rady Ludowej w Bytomiu.

Zastępca Wojciecha Korfantego w Polskim Komisariacie Plebiscytowym w Bytomiu.

Podczas III powstania śląskiego członek Komitetu Wykonawczego Naczelnej Władzy na Górnym Śląsku, następnie przewodniczący Naczelnej Rady Ludowej na Górnym Śląsku.

Pierwszy wojewoda śląski.

W czerwcu 1922 r. witał polskie wojsko wkraczające na Górny Śląsk.

Fotografia ze zbiorów Biblioteki Śląskiej w Katowicach

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

JANINA OMAŃKOWSKA

★ 1859 Srebrniki k. Wąbrzeźna – † 1927 Królewska Huta

Organizatorka towarzystw kobiecych na Górnym Śląsku, założycielka i długoletnia przewodnicząca Związku Towarzystw Polek.

Prowadziła działania oświatowe dążąc do uświadomienia narodowego kobiet. W okresie plebiscytowym współorganizatorka licznych wieców kobiecych i ich główna prelegentka.

Członkini Powiatowej Rady Ludowej w Bytomiu.

Dziennikarka, publicystka, autorka licznych artykułów, związana m.in. z „Katolikiem”. Założycielka i redaktorka „Głosu Polek”.

W czasie powstań śląskich organizatorka pomocy dla powstańców śląskich i ich rodzin.

Posłanka na Sejm Śląski I kadencji, przewodniczyła jego inauguracyjnym obradom.

Fotografia ze zbiorów Biblioteki Śląskiej w Katowicach

KWIECIEŃ/2018

ND 01

PN 02

WT 03

ŚR 04

CZ 05

PT 06

SO 07

ND 08

PN 09

WT 10

ŚR 11

CZ 12

PT 13

SO 14

ND 15

PN 16

WT 17

ŚR 18

CZ 19

PT 20

SO 21

ND 22

PN 23

WT 24

ŚR 25

CZ 26

PT 27

SO 28

ND 29

PN 30

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

MAJ/2018

WT 01
ŚR 02
CZ 03
PT 04
SO 05
ND 05
PN 07
WT 08
ŚR 09
CZ 10
PT 11
SO 12
ND 13
PN 14
WT 15
ŚR 16
CZ 17
PT 18
SO 19
ND 20
PN 21
WT 22
ŚR 23
CZ 24
PT 25
SO 26
ND 27
PN 28
WT 29
ŚR 30
CZ 31

WOJCIECH KORFANTY

★ 1873 Sadzawka k. Siemianowic – † 1939 Warszawa

Polityk, redaktor, działacz narodowy.

Posel do Reichstagu oraz pruskiego Landtagu. Jako pierwszy polityk z Górnego Śląska wstąpił do polskiego koła poselskiego. W dniu 25 października 1918 r. w przemówieniu w Reichstagu zażądał przyłączenia do Państwa Polskiego wszystkich ziem zaboru pruskiego oraz Górnego Śląska.

W lutym 1920 r. mianowany z ramienia rządu RP Polskim Komisarzem Plebiscytowym na Górnym Śląsku.

W sierpniu 1920 r. wezwał do wybuchu II powstania śląskiego.

W maju 1921 r. ogłosił się Dyktatorem III powstania śląskiego, w efekcie którego 1/3 obszaru plebiscytowego została przyznana Polsce.

Fotografia ze zbiorów Narodowego Archiwum Cyfrowego

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

ks. JAN BRANDYS

★ 1886 Pawłowice – † 1970 Londyn

Ksiądz, działacz plebiscytowy i przywódca powstańczy.

W 1912 r. otrzymał święcenia kapłańskie.

W 1919 r. wyjechał do Wielkopolski. Został kapłanem sformowanego tam 1 Pułku Strzelców Bytomskich. Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej.

W sierpniu 1920 r. wrócił na Śląsk. Uczestniczył w akcji plebiscytowej.

Podczas III powstania śląskiego sformował oddział, na czele którego walczył w okolicach Raciborza i Kędzierzyna.

Fotografia ze zbiorów Muzeum Czynu Powstańczego w Górze Świętej Anny

CZERWIEC/2018

PT 01
SO 02
ND 03
PN 04
WT 05
ŚR 06
CZ 07
PT 08
SO 09
ND 10
PN 11
WT 12
ŚR 13
CZ 14
PT 15
SO 16
ND 17
PN 18
WT 19
ŚR 20
CZ 21
PT 22
SO 23
ND 24
PN 25
WT 26
ŚR 27
CZ 28
PT 29
SO 30

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

LIPIEC/2018

ND 01
PN 02
WT 03
ŚR 04
CZ 05
PT 06
SO 07
ND 08
PN 09
WT 10
ŚR 11
CZ 12
PT 13
SO 14
ND 15
PN 16
WT 17
ŚR 18
CZ 19
PT 20
SO 21
ND 22
PN 23
WT 24
ŚR 25
CZ 26
PT 27
SO 28
ND 29
PN 30
WT 31

RUDOLF NIEMCZYK

★ 1894 Sosnowiec – † 1964 Katowice

W czasie I wojny światowej służył w armii niemieckiej.
Po zakończeniu walk organizator Straży Obywatelskiej w powiecie katowickim
oraz Polskiej Organizacji Wojskowej Górnego Śląska.

Walczył we wszystkich trzech powstaniach śląskich jako dowódca oddziałów.

W czasie I powstania śląskiego dowodził kompanią wojsk powstańczych w rejonie Zawodzia,
Szopienic i Janowa, w II powstaniu śląskim - baonem katowickim.
W III powstaniu dowódca baonu w grupie taktycznej Walentego Fojkisa, rozwinętego następnie
w 3 Katowicki Pułk Piechoty im. Jana Henryka Dąbrowskiego.

Współzałożyciel Związku Byłych Powstańców.

Fotografia ze zbiorów Muzeum Czynu Powstańczego w Górze Świętej Anny

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

SIERPIEŃ/2018

ŚR 01
CZ 02
PT 03
SO 04
ND 05
PN 06
WT 07
ŚR 08
CZ 09
PT 10
SO 11
ND 12
PN 13
WT 14
ŚR 15
CZ 16
PT 17
SO 18
ND 19
PN 20
WT 21
ŚR 22
CZ 23
PT 24
SO 25
ND 26
PN 27
WT 28
ŚR 29
CZ 30
PT 31

ANDRZEJ MIEŁĘCKI

★ 1864 majątek Hucisko k. Koźminka – † 1920 Katowice

Doktor nauk medycznych, specjalista chorób kobiecych.

Od 1899 r. zamieszkały w Katowicach, aktywny działacz narodowy, współzałożyciel i członek licznych polskich stowarzyszeń.

Związany z Polską Organizacją Wojskową Górnego Śląska, prowadził tajny kurs sanitarny, przygotowujący do I powstania śląskiego.

Od 1919 r. radny Rady Miejskiej w Katowicach, przewodniczący koła polskiego.

Członek Centralnego Komitetu Pomocy dla Dzieci w Katowicach, organizującego pomoc charytatywną dla najmłodszych po I powstaniu śląskim.

Członek Polskiego Komitetu Plebiscytowego w Katowicach.

Zakatowany 17 sierpnia 1920 r., podczas antypolskich demonstracji w Katowicach, kiedy udzielał pomocy medycznej rannym Niemcom. Jego śmierć stała się jednym z impulsów wybuchu II powstania śląskiego.

Fotografia ze zbiorów Muzeum Czynu Powstańczego w Górze Świętej Anny

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

WRZEŚNIEN/2018

SO 01
ND 02
PN 03
WT 04
ŚR 05
CZ 06
PT 07
SO 08
ND 09
PN 10
WT 11
ŚR 12
CZ 13
PT 14
SO 15
ND 16
PN 17
WT 18
ŚR 19
CZ 20
PT 21
SO 22
ND 23
PN 24
WT 25
ŚR 26
CZ 27
PT 28
SO 29
ND 30

STANISŁAW MŁODNICKI

★ 1868 Czerniowce (Bykowina) – † brak danych

Prawnik, pułkownik Wojska Polskiego.

Od grudnia 1918 r. Krajowy Komendant Żandarmerii w Cieszynie.

W 1920 r. został zaangażowany w prace projektowe i nadzorował organizację służb bezpieczeństwa i porządku publicznego dla województwa śląskiego.

Od 16 czerwca 1922 r. pełnił obowiązki, a od 24 czerwca 1922 r. do 28 grudnia 1923 r. piastował stanowisko Głównego Komendanta Policji Województwa Śląskiego.

Fotografia ze zbiorów Grzegorza Grześkowiaka

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

ROBERT OSZEK

★ 1896 Zabrze – † 1938 Katowice

Marynarz, dowódca powstańczy.

W latach I wojny światowej służył w niemieckiej Kriegsmarine.

Od 1919 r. w Marynarce Wojennej II RP. Początkowo we Flotylli Wiślanej, następnie we Flotylli Pińskiej. Uczestnik wojny z bolszewikami.

W 1921 r. skierowany na Górny Śląsk. Podczas III powstania śląskiego dowodził wydzielonym oddziałem szturmowym, złożonym z marynarzy, uzbrojonym w samochód pancerny „Korfanty”. Po zakończeniu powstania komendant tajnej organizacji do zadań specjalnych „P”.

Odnaczony m.in. Krzyżem Walecznych (czterokrotnie) i orderem Virtuti Militari.

Fotografia ze zbiorów Muzeum Czynu Powstańczego w Górze Świętej Anny

PAŹDZIERNIK/2018

PN 01
WT 02
ŚR 03
CZ 04
PT 05
SO 06
ND 07
PN 08
WT 09
ŚR 10
CZ 11
PT 12
SO 13
ND 14
PN 15
WT 16
ŚR 17
CZ 18
PT 19
SO 20
ND 21
PN 22
WT 23
ŚR 24
CZ 25
PT 26
SO 27
ND 28
PN 29
WT 30
ŚR 31

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

ALFONS ZGRZEBNIOK

★ 1891 Dziergowice k. Kędzierzyna-Koźła – † 1937 Marcinkowice k. Nowego Sącza

W czasie I wojny światowej służył w armii niemieckiej.

Od stycznia 1919 r. w Polskiej Organizacji Wojskowej Górnego Śląska. Komendant w powiecie kozielskim, wielokrotnie brawurowo pozyskiwał broń z niemieckich magazynów, przebrany w mundur niemieckiego oficera. Aresztowany przez Grenzschutz, uciekł z więzienia w Raciborzu. Nazywany przez Niemców „największym polskim bandytą w okręgu kozielskim”.

Od sierpnia 1919 r. do sierpnia 1920 r. komendant główny POW G. Śl., współautor planów wybuchu I powstania śląskiego oraz jego dowódca. Dowodził wojskami także w czasie II powstania śląskiego.

Szef oddziału personalnego Naczelnej Komendy Wojsk Powstańczych w czasie III powstania śląskiego, następnie doradca wojskowy przy sztabie 1 Dywizji Wojsk Powstańczych.

Współzałożyciel Związku Byłych Powstańców, następnie Związku Powstańców Śląskich.

Fotografia ze zbiorów Narodowego Archiwum Cyfrowego

LISTOPAD/2018
CZ 01
PT 02
SO 03
ND 04
PN 05
WT 06
ŚR 07
CZ 08
PT 09
SO 10
ND 11
PN 12
WT 13
ŚR 14
CZ 15
PT 16
SO 17
ND 18
PN 19
WT 20
ŚR 21
CZ 22
PT 23
SO 24
ND 25
PN 26
WT 27
ŚR 28
CZ 29
PT 30

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

GRUDZIEŃ/2018

SO 01

ND 02

PN 03

WT 04

ŚR 05

CZ 06

PT 07

SO 08

ND 09

PN 10

WT 11

ŚR 12

CZ 13

PT 14

SO 15

ND 16

PN 17

WT 18

ŚR 19

CZ 20

PT 21

SO 22

ND 23

PN 24

WT 25

ŚR 26

CZ 27

PT 28

SO 29

ND 30

PN 31

JAN LUDYGA-LASKOWSKI

★ 1894 Rozbark – † 1956 Paryż

W czasie I wojny światowej służył w armii niemieckiej, a następnie w armii gen. Józefa Hallera.

Od kwietnia 1920 r. na Górnym Śląsku, szef sztabu Polskiej Organizacji Wojskowej Górnego Śląska.

Współtwórca planów przygotowania II powstania śląskiego oraz jego uczestnik.

Podczas III powstania śląskiego dowódca 1 Dywizji Wojsk Powstańczych, a następnie Grupy „Wschód”. Od 6 czerwca 1921 r. zastępca Naczelnego Wodza. Przygotowywał planową likwidację powstania.

Współzałożyciel Związku Byłych Powstańców. Propagator historii powstań śląskich.

Fotografia ze zbiorów Narodowego Archiwum Cyfrowego

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ

Od autorów

Przystępując do realizacji projektu kalendarza „Z myślą o Niepodległej”, mieliśmy pełną świadomość, że wybór dwunastu postaci, spośród tysięcy działaczy dążących do włączenia Górnego Śląska w granice Rzeczypospolitej, będzie zadaniem niezwykle trudnym.

Kierowaliśmy się przy nim z jednej strony chęcią ukazania jak najszerszego spectrum postaci (robotnicy, księża, lekarze, dowódcy wojskowi etc.) jak również jakością i dostępnością ikonografii.

Kalendarz ma zatem wymiar symboliczny i jest hołdem złożonym wszystkim tym, dzięki którym to, co wydawało się marzeniem nie do spełnienia, stało się faktem.

Kalendarz ścienny na 2018 rok „Z myślą o Niepodległej”

Wydawnictwo przygotowane przez: Oddział Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Katowicach, ul. Józefowska 102, 40-145 Katowice, Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej w Katowicach
Koncepcja, kwerenda, biogramy: Aleksandra Korol-Chudy, Zbigniew Gołasz
Fotografie ze zbiorów: Muzeum Czynu Powstańczego w Górze Świętej Anny, Muzeum w Chorzowie, Biblioteka Śląska w Katowicach, Narodowe Archiwum Cyfrowe, Daria Czarnecka, Grzegorz Grzeszkowiak
Projekt graficzny: Barbara Lepacka – Adatto Katowice